

طلیعه‌داران هدایت

(جلد دوم)

حسن‌حش‌شناس

انتشارات مطبوعات دینی

سرشناسه: حق شناس، حسن، ۱۳۴۴-
عنوان و نام پدیدآور: طلیعه‌داران هدایت/ حسن حق شناس؛
ویراستار ماشالله فروزانفر.

مشخصات نشر: قم: مطبوعات دینی، ۱۴۰۱-
مشخصات ظاهری: ج. شابک: ۵-۱۰۶-۱۴۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ۱۰۱-۱۴۵-۶۰۰-۹۷۸-۱ ج.

وضعیت فهرست نویسی: فایا | یادداشت: کتابنامه.

موضوع: اسلام و آموزش و پرورش | Islamic education

اسلام و آموزش و پرورش -- جنبه‌های قرآنی

Islamic education -- Qur'anic teaching

معلمان -- اخلاق حرفه‌ای -- جنبه‌های قرآنی

Teachers -- Professional ethics -- Qur'anic teaching

تربیت اخلاقی -- جنبه‌های قرآنی

Moral education -- Qur'anic teaching

رده بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۸

رده بندی دیویی: ۳۹۷/۴۸۳۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۲۰۳۵۲

طلیعه‌داران هدایت (ج ۲)

مؤلف: حسن حق شناس

ناشر: مطبوعات دینی

حروفچین: مرضیه محمدی

ویراستار: ماشالله فروزانفر

طراح جلد: مهدی عباسی

صفحه‌آرا: زهرا حسن خانی

چاپ اول: ۱۴۰۲

وزیری: ۵۲۰ ص

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۵-۱۰۶-۱۴۵-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۴۰۰/۰۰۰ تومان

فروشگاه: قم، صفایه، خ ممتاز، فرعی ۶، پلاک ۷

تلفن: ۲-۳۷۷۴۹۳۶۱ / ۳۷۷۴۲۸۴۷

www.matboovatdini.ir

فهرست مطالب

سخن ناشر.....	۱۷
جایگاه کار معلم در کلام امام خمینی (ره).....	۱۸
فصل اول: نکات کلیدی برای معلمان و مربیان.....	۳۳
۱. معلمان و مربیان باید به دانش پژوهان خود بیاورند که علم بهتر از ثروت است.....	۳۵
۲. بسیج عمومی برای دعوت مشترکات.....	۳۹
۳. برنامه اصلی را به برنامه فرعی تبدیل نکنیم.....	۴۰
۴. استقبال از مشارکت در کار.....	۴۱
۵. اصالت دادن به تعلیم و تربیت.....	۴۳
۶. کارهای ویژه در زمان و مکان ویژه.....	۴۵
۷. توجه به مسائل جانبی تحصیل.....	۴۶
۸. فراهم کردن آرامش برای تحصیل.....	۴۷
۹. امید همیشگی به تحول و اصلاح.....	۵۰
۱۰. ارائه مطالب و پژوهش.....	۵۱
۱۱. آزادمنشی و آزاداندیشی.....	۵۱
۱۲. سنجش خود با نرازوی قرآن کریم.....	۵۳
۱۳. توکل.....	۵۴
۱۴. توسل داشتن.....	۵۶

www.ketab.ir

فصل چهارم: روش تدریس و کلاس‌داری ۲۶۷

- روش تدریس و کلاس‌داری ۲۶۹
- آنچه به معلم و مربی مربوط می‌شود ۲۷۰
- الف: معلم چگونه باید باشد؟ ۲۷۰
- ب: معلم چگونه تدریس کند؟ ۲۷۱
- ج: معلم چگونه رفتار کند؟ ۲۷۲
- مفهوم کلاس‌داری ۲۷۵
- مطالبی درباره تخته سیاه (تابلو) ۲۷۵
- الف: ویژگی‌های تابلو ۲۷۵
- ب: نکات نوشتاری روی تابلو ۲۷۶
- ج: آداب نوشتن ۲۷۷
- تربیتی ۲۷۷
- بهداشتی ۲۷۹
- د: نکات پاک کردن تابلو ۲۷۹
- شرایط محیطی کلاس ۲۸۰
- الف: نور ۲۸۰
- ب: حرارت ۲۸۰
- ج: هوا ۲۸۰
- د: نوع نشستن ۲۸۱
- محاسن و عیوب کلاس‌داری ۲۸۱
- محاسن کلاس‌داری ۲۸۱
- الف: از نظر معلم ۲۸۱
- ب: استفاده از وسایل ۲۸۲
- ج: رفتار با دانش‌پژوهان ۲۸۲
- د: طرز کار ۲۸۳
- عیوب کلاس‌داری ۲۸۳
- الف: از نظر ظاهر و حرکات و بیان ۲۸۳

۲۸۴.....	ب: از نظر استفاده از وسایل و حرکات.....
۲۸۵.....	ج: از نظر رفتار با دانش پژوهان.....
۲۸۶.....	د: از نظر روش کار.....
۲۸۶.....	ه: از نظر فعالیت‌های درسی.....
۲۸۷.....	شناخت دانش پژوه.....
۲۸۸.....	دانش پژوه خوب.....
۲۸۸.....	تشویق و توبیخ.....
۲۸۹.....	فصل پنجم: روش‌های مطالعه.....
۲۹۱.....	ارزش مطالعه.....
۲۹۲.....	هدف مطالعه.....
۲۹۴.....	هدف از مطالعه.....
۲۹۵.....	انتخاب کتاب.....
۲۹۶.....	برنامه‌ریزی.....
۲۹۷.....	ایجاد انگیزه.....
۲۹۷.....	مفیدتر ساختن مطالعه.....
۲۹۸.....	کمیت یا کیفیت.....
۲۹۹.....	تمرکز فکر.....
۲۹۹.....	۱- عوامل درونی.....
۳۰۰.....	۲- عوامل بیرونی.....
۳۰۱.....	نکاتی درباره علامت‌گذاری.....
۳۰۱.....	منظور از برخورد سؤالی با کتاب چیست؟.....
۳۰۱.....	بازگو کردن مطالب.....
۳۰۲.....	مطالعه فردی و گروهی.....
۳۰۴.....	روش‌های مطالعه.....
۳۰۴.....	(۱) خواندن اجمالی.....

۳۰۵	فنون خواندن اجمالی
۳۰۵	الف: کشف ساختمان مطالب
۳۰۵	ب: بیان یک هدف
۳۰۵	ج: تخمین دشواری مطالب و زمان مطالعه
۳۰۶	د: طرح سؤال
۳۰۶	(۲) سریع خواندن
۳۰۹	(۳) عبارت خوانی
۳۱۱	(۴) دقیق خواندن
۳۱۲	(۵) خواندن تجسسی
۳۱۵	(۶) خواندن انتقادی
۳۱۶	در فنون خواندن انتقادی موارد ذیل باید مراعات گردد:
۳۱۶	۱- سؤال کردن:
۳۱۶	۲- استنباط کردن:
۳۱۶	۳- ربط دادن:
۳۱۶	۴- ارزشیابی:
۳۱۷	الف: ملاک‌های درونی:
۳۱۷	۱. محتوا
۳۱۷	۲. سازمان
۳۱۷	۳. سبک اثر
۳۱۸	ب: ملاک‌های بیرونی:
۳۱۸	۱. محتوا
۳۱۸	۲. سازمان
۳۱۸	۳. سبک اثر
۳۱۸	(۷) خواندن برای درک زیبایی و جنبه‌های هنری مطلب
۳۲۰	فنون مطالعه برای درک زیبایی و جنبه‌های هنری عبارتند از:
۳۲۱	آفات مطالعه
۳۲۲	نکات جنبی

۳۲۵ مقایسه کتاب (دوست خاموش) با دوست خوب

۳۲۸ امانت دادن کتاب

۳۳۱ طرح یک سوال

۳۳۲ نکات تکمیلی

۳۳۷ فصل ششم: سایر نکات

۳۳۹ مورد اول: توصیه‌هایی برای پاسخگویی

۳۴۱ مورد دوم: رعایت برخی نکات شکلی

۳۴۲ مورد سوم: چند توصیه جهت پرهیز از برخی آسیب‌ها

۳۴۴ مورد چهارم: برخی از سفارش‌های آموزشی

۳۵۱ فصل هفتم: هشدارها

۳۵۳ هشدارهایی به معلمان و مدرسان

۳۵۴ مورد اول: پرهیز از دلبستگی به دنیا

۳۶۰ مورد دوم: پرهیز از سخن بدون علم و عمل

۳۶۲ شیرینی علم

۳۶۲ مورد سوم: پرهیز از بدعت، تحریف و التقاط

۳۶۴ یک نکته تاریخی

۳۶۴ آثار و پیامدهای بدعت

۳۶۴ - گمراهی بدعت‌گذار

۳۶۵ - افزایش گناه

۳۶۵ - قرار گرفتن در زمره ستمگران

۳۶۵ - بدعت‌گذاری در دین

۳۶۶ - محرومیت از محبت و هدایت خداوند

۳۶۶ - خسران و کیفر الهی

۳۶۷ مورد چهارم: پرهیز از تحلیل‌های غلط

۳۶۹ مورد پنجم: پرهیز از فاصله گرفتن با دانش‌پژوهان

www.ketab.ir

۴۳۴	۱- کدگذاری موضوعات.....
۴۳۵	۲- کدگذاری مأخذ و منابع (کتابها).....
۴۳۷	توضیحات:.....
۴۳۷	ج: شماره گذاری فیش ها و ذکر تعداد آنها.....
۴۳۷	یک نمونه.....
۴۳۸	نه تذکر مهم.....
۴۳۹	د: تاریخ، مکان، نام استاد و فیش نویس.....
۴۴۰	یادآوری.....
۴۴۰	ه: مأخذ.....
۴۴۳	و: روش فیش برداری.....
۴۴۳	یک تذکر.....
۴۴۴	یک نکته مهم و پایانی این قسمت.....
۴۴۴	استنساخ و کپی گرفتن.....
۴۴۴	نکته هفتم: اصول یادداشت گذاری.....
۴۴۶	نکته هشتم: روش دسته بندی «تنظیم و طبقه بندی مواد و اطلاعات».....
۴۴۶	الف: تعریف دسته بندی.....
۴۴۶	ب: اهمیت دسته بندی.....
۴۴۸	دو حکایت.....
۴۴۹	نکته نهم: اصول دسته بندی و روش تزیین آن.....
۴۴۹	الف: اصول دسته بندی.....
۴۵۱	ب: روش تزیین دسته بندی.....
۴۵۱	۱- از نظر محتوا.....
۴۵۲	۲- از نظر شکل.....
۴۵۵	فصل نهم: نکته ها و پیام های کاربردی آموزشی.....
۴۵۷	صد نکته کاربردی.....
۴۸۱	فهرست اشخاص.....
۴۸۷	کتابنامه.....

سخن ناشر

کتاب حاضر «طلیعه‌داران هدایت» که جلد دوم آن تقدیم خوانندگان می‌شود، حاصل زحمات و تجربیات چندین ساله مؤلف گرامی، در مقام معلم و مربی می‌باشد.

ایشان به قصد در دسترس گذاشتن این تجربیات، به عنوان بهترین و ماندگارترین هدیه برای پویندگان راه تعلیم و تدریس، خواستار چاپ و نشر آن گردیده است.

این انتشارات، با نگاهی به شکله و چهارچوب کلی کتاب؛ محتوای آن را در راستای اهداف و خط‌مشی خود که ارتقای فرهنگی، روشنگری و آگاهی جامعه اسلامی ایران است، دانسته و اقدام به چاپ آن نموده است.

به‌علاوه ناشر خود را مسئول دانست که این اثر با اسلوبی سلیک و وزین و با فصل‌بندی و آرایش موضوعی هماهنگ و یکنواخت به دست خوانندگان مشتاق برسد.

لذا از دست‌اندرکاران حروفچین (مرضیه محمدی)، ویراستار (ماشالله فروزانفر)، صفحه‌آرا (حسن خانی)، طراح جلد (مهدی عباسی) و ناظر چاپ (آقای تهرانی) و صحافی، استفاده شایان و درخور تقدیر را حاصل نمود تا کمکی شایسته در فهم آسان مطالب کتاب توسط خواننده باشد.

ناشر خود را واسطه انتقال و یکی از حلقه‌های مسیر پیام‌رسانی مؤلف به مخاطبین می‌داند، ولی حلقه‌ها و مؤلفه‌های دیگر اعم از اقتصادی، فرهنگی، متولیان دولتی و... وجود دارد که اگر با اهداف مؤلف و ناشر همسو و هماهنگ باشند، پیام مؤلف، درست و دقیق و در یک نظام هدف‌مند به مقصود مطلوب خواهد رسید و آخرین حلقه این مسیر که خوانندگان باشند، بهره‌افرا، مؤثر و مستمر را خواهند برد.